

ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد

وزارت نیرو

تابستان ۹۲

فهرست:

بخش اول:

فرازهایی از فرمان هشت ماده‌ای مقام معظم رهبری درباره مبارزه با مفاسد اقتصادی ۲

بخش دوم:

وزارت نیرو، چشم‌انداز و ارزش‌ها ۴

بخش سوم:

اهم فعالیت‌ها و دستاوردهای وزارت نیرو در زمینه ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد ۷

راهبردها و اقدامات اداری و مدیریتی برای ارتقاء سلامت نظام اداری و افزایش رضایتمندی و تکریم ارباب رجوع ۷

راهبردها و اقدامات در جهت ایجاد تعامل با نهادهای نظارتی ۸

راهبردها و اقدامات اقتصادی برای ارتقاء سلامت اداری ۹

راهبردها و اقدامات آموزشی و دانش‌افزایی برای ارتقاء سلامت اداری ۱۱

راهبردها و اقدامات نظارتی و ارزشیابی عملکرد درون سازمانی ۱۲

راهبردها و اقدامات در حوزه اطلاع‌رسانی، شفاف‌سازی و پاسخگویی ۱۳

راهبردها و اقدامات در حوزه اطلاع‌رسانی، شفاف‌سازی و پاسخگویی ۱۴

بخش اول: فرازهایی از فرمان هشت ماده‌ای مقام معظم رهبری درباره مبارزه با مفاسد اقتصادی

- ✓ با آغاز مبارزه جدی با فساد اقتصادی و مالی یقیناً زمزمه‌ها و به تدریج فریادها و نعره‌های مخالفت با آن بلند خواهد شد. این مخالفتها عمدتاً از سوی کسانی خواهد بود که از این اقدام بزرگ متضرر می‌شوند و طبیعی است بدلالی که با سعادت ملت و کشور مخالفند یا ساده‌دلانی که از القایات آنان تاثیر پذیرفته‌اند با آنان هم صدا شوند. این مخالفتها نباید در عزم راسخ شما تردید بیفکند! به مسئولان خیرخواه در قوای سه گانه بیاموزید که تسامح در مبارزه با فساد به نوعی هم دستی با فاسدان و مفسدان است. اعتماد عمومی به دستگاه‌ها در برخورد با مجرم و مختلف قاطعیت و عدم تزلزل خود را نشان می‌دهد.
- ✓ ضربه‌ی عدالت باید قاطع ولی در عین حال دقیق و طریف باشد. متهمن کردن بی‌گناهان یا معامله‌ی یکسان میان خیانت و اشتباه یا یکسان گرفتن گناهان کوچک با گناهان بزرگ جایز نیست. مدیران درستکار و صالح و خدمتگزار که بی‌گمان اکثریت کارگزاران در قوای سه گانه کشور را تشکیل می‌دهند نباید مورد سوءظن و در معرض اهانت قرار گیرند و یا احساس نالامنی کنند چه نیکو است که تشویق صالحان و خدمتگزاران نیز در کنار مقابله با فساد و مفسد وظیفه‌ای مهم شناخته شود.

بخش دوم: وزارت نیرو، چشم‌انداز و ارزش‌ها

▪ وزارت نیرو

- ✓ وزارت نیرو عهده‌دار مدیریت عرضه و تقاضای آب، برق، انرژی، خدمات آب و فاضلاب و همچنین ارتقای سطح آموزش، پژوهش و فناوری و بسترسازی توسعه بازار کالا و خدمات صنعت آب و برق می‌باشد و نقش محوری خود را به نحو مؤثر در صیانت از منابع ملی، حفظ محیط‌زیست، ارتقای بهداشت عمومی، رفاه اجتماعی و خود اتکایی برای توسعه پایدار کشور ایفاء می‌کند.
- ✓ وزارت نیرو با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، نظارت، تدوین ضوابط و مقررات و لوایح مرتبه و ایجاد فضای مناسب برای حضور مؤثر بخش‌های غیر دولتی و سایر نقش‌آفرینان، بخش‌های آب، برق و خدمات فاضلاب را در راستای تحقق چشم‌انداز کشور راهبری و با تحقق خدمات در سطح استانداردها و شاخص‌های ملی و بین‌المللی، حقوق و رضایت ذینفعان، به ویژه مردم را تامین می‌کند.
- ✓ وزارت نیرو با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای علمی، پژوهشی و روش‌های پیشرفته مدیریت و همچنین توسعه فناوری‌های نوین سازگار با محیط‌زیست، علاوه بر توسعه و ارتقای بهره‌وری و کیفیت ارائه خدمات در سطح ملی، بازار صنعت آب و برق کشور را به سطح جهانی، به ویژه کشورهای منطقه گسترش میدهد.
- ✓ وزارت نیرو رشد پایدار بخش آب و برق کشور را با ایجاد تعادل بین منابع و مصارف، ارتقای بهره‌وری و مشارکت منابع انسانی به عنوان ارزشمندترین سرمایه محقق می‌سازد.

▪ چشم‌انداز

✓ وزارت نیرو در افق چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است بالنده که با برخورداری از مدیریت دانش‌محور، منابع انسانی کارآمد، ساختاری فراگیر و اثربخش، ظرفیت‌های غنی نرم‌افزاری و سخت‌افزاری خود اتکاء، به گونه‌ای عمل می‌کند تا کشور در مدیریت عرضه و تقاضا و دسترسی عادلانه همگان به: «برق مطمئن و پایا»، «آب سالم و کافی متناسب با ظرفیت‌های ملی» و «خدمات بهداشتی فاضلاب» در جهان پیشرو شناخته و نیز به عنوان مرکز راهبری برق در منطقه تثبیت شود.

▪ ارزش‌ها

امام موسی کاظم علی‌الله‌ السلام می‌فرمایند:
«إِنَّ اللَّهَ عِبَادًا فِي الْأَرْضِ يَسْعَوْنَ فِي حَوَائِجِ النَّاسِ، هُمُ الْأَمْنُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»
(کافی - ج ۲، ص ۱۹۷).

«خداآوند بر روی زمین بندگانی دارد که در تأمین نیاز مردم، کوشش و تلاش می‌کنند، آنها هستند کسانی که در روز رستاخیز ایمن و آسوده‌اند.»

با الهام گرفتن از تعالیم مقدس پیامبران الهی که خدمت به مردم و تلاش در تأمین نیازهای آنان را از بزرگترین عبادات بر شمرده‌اند، ما در وزارت نیرو به این ارزش‌ها اعتقاد داریم:

- ✓ خدمت‌سانی بی وقفه، روان، سهل، مؤثر و متواضعانه به مشترکین و مردم.
- ✓ رعایت ارزش‌های دینی، اخلاقی و حرفة‌ای.
- ✓ حفظ حقوق و کرامت انسانی.
- ✓ پایبندی به نظم، انضباط و قانون.

- ✓ گردنش شفاف اطلاعات، پاسخگویی مسئولانه، تعامل سازنده با جامعه و ارتقای سطح اعتماد عمومی.
- ✓ رعایت الزامات زیست محیطی و حفظ حقوق نسل‌های حال و آینده.
- ✓ اعتلای سلامت کاری، رعایت عدالت و هم‌افزایی در تعامل با نقش‌آفرینان.
- ✓ مشارکت کارکنان، آموزش و رشد مستمر حرفه‌ای آنان.
- ✓ اهتمام به خود باوری، خلاقیت و نوآوری.
- ✓ احترام به مالکیت مادی و معنوی و افزایش مشارکت بخش خصوصی، تعاونی و نهادهای مردمی.
- ✓ ما معتقدیم:
- ✓ آب موهبتی الهی و ماده‌ای است حیاتی و کمیاب، دارای ارزش ذاتی، اقتصادی، امنیتی، زیست‌محیطی و سیاسی که دسترسی عادلانه به آن از حقوق اولیه تمام نسل‌های حال و آینده کشور محسوب می‌شود؛ لذا صیانت کمی و کیفی از منابع آب و افزایش بهره‌وری آن در کلیه مراحل تأمین و مصرف، وظیفه‌های ملی و دینی است.
- ✓ ما با اطلاع از اهمیت، حساسیت و دشواری مأموریت‌های صنعت، انجام این خدمات را افتخاری برای خود تلقی می‌کنیم.

بخش سوم: اهم فعالیت‌ها و دستاوردهای وزارت نیرو در زمینه ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد

▪ راهبردها و اقدامات اداری و مدیریتی برای ارتقاء سلامت نظام اداری و افزایش رضایت مندی و تکریم ارباب رجوع

✓ تشکیل کمیته ارتقاء سلامت اداری با حضور کلیه واحدهای درگیر با مقوله سلامت اداری (شامل بازرگانی، حقوقی، حراست، تخلفات اداری، تحول اداری، فناوری اطلاعات و روابط عمومی) با هدف هماهنگی و اتخاذ وحدت رویه در فعالیتها

✓ تدوین راهبردهای ارتقاء سلامت اداری در وزارت نیرو
✓ شناسایی نقاط آسیب پذیر (گلوگاههای فساد) در فعالیت‌ها
✓ ابلاغ نقاط آسیب پذیر (گلوگاه‌های فساد) به شرکت‌های زیرمجموعه
✓ شناسایی مشاغل درعرض رشوه
✓ توجه و اهتمام به خدمات رسانی بی وفقه به مردم و مشترکین در بیانیه ارزش‌ها و راهبردهای وزارت نیرو

✓ انجام ممیزی طرح تکریم ارباب رجوع از کلیه شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نیرو براساس دستورالعمل‌های مربوطه، هر دو سال یکبار
✓ انجام بازرگانی‌های مستمر و موردی توسط دفاتر بازرگانی در جهت نظارت بر عملکرد شرکت‌های زیرمجموعه و حسن جریان امور

✓ توسعه دولت الکترونیک و ارائه خدمات بصورت غیرحضوری با تأکید بر کاهش رابطه رو در رو بین کارکنان و خدمت‌گیرندگان (آب منطقه‌ای ۵۰ فرآیند، آبفای روستائی ۲۰، برق منطقه‌ای ۲۶، توزیع برق ۲۶، آبفای شهری

(۴۰)

- ✓ تدوین و ابلاغ نظامنامه بازرگانی و دستورالعمل ذیربایط در جهت ساماندهی مباحث بازرگانی در سطح وزارت نیرو.
- ✓ نظرسنجی الکترونیکی از طریق سایت پورتال وزارت نیرو از میزان رضایتمندی مردم از خدمات آب و برق
- ✓ سادهسازی و بهبود فرآیندها، روش‌های کاری و حذف تمرکزهای غیرضروری

▪ **راهبردها و اقدامات در جهت ایجاد تعامل با نهادهای نظارتی از قبیل سازمان بازرگانی کل کشور، دیوان محاسبات، وزارت اطلاعات**

- ✓ جلسات منظم با مدیران و نمایندگان سازمان بازرگانی کل کشور با هدف شفافسازی، بیان ویژگی‌های صنعت و چالش‌های پیش رو (از جمله گستردنی دامنه خدمات رسانی، افزایش انتظارات مردم، رشد مصرف، کمبود اعتبارات و...)
- ✓ ساماندهی و مدیریت گزارشات بازرگانی با هدف اجرای پیشنهادات و انعکاس نتیجه اقدامات در موعد مقرر و بصورت شفاف.
- ✓ تهییه و ابلاغ آیین‌نامه نحوه پاسخ‌گویی به گزارش‌های سازمان بازرگانی کل کشور و اجرای پیشنهادات مربوطه با هدف تعیین مسئولیت‌ها و اختیارات هریک از واحدها
- ✓ تعامل با همکاران واحدهای حراست در زمینه تجزیه تحلیل عملکرد مدیران و ادارات کل اطلاعات استان‌ها بمنظور کسب اطلاعات در زمینه گزارشات واصله در استان‌ها.
- ✓ تعامل نزدیک با بازرگانی نهاد ریاست جمهوری در زمینه انجام بازرگانی‌ها و رسیدگی به شکایات

✓ همکاری مستمر با نمایندگان دیوان محاسبات مستقر در ستاد وزارت نیرو،
شرکت‌های دولتی و زیرمجموعه در کنترل مدارک و مستنات مالی

▪ راهبردها و اقدامات اقتصادی برای ارتقای سلامت اداری
(نظیر خصوصی سازی، هدفمند کردن یارانه‌ها، مبارزه با قاچاق کالا)

۱- اجرای اصل ۴ قانون اساسی

✓ وزارت نیرو عمدۀ تکالیف خود در زمینه آماده‌سازی، ساماندهی و واگذاری شرکت‌های مشمول واگذاری را تا پایان سال ۸۹ انجام داده و آنچه از واگذاری‌ها منجر به نتیجه نشده است، خارج از حیطه اختیارات و تصمیمات وزارت نیرو است. اهم وزارت نیرو بشرح زیر می‌باشد:

✓ در بخش صنایع پشتیبانی وزارت نیرو توانسته از ابتدای برنامه سوم تا پایان سال ۱۳۹۱، تعداد ۱۱۱ شرکت را واگذار کرده است و با واگذاری ۲ شرکت دیگر که در برنامه آتی قرارداد دارد می‌تواند ۱۰۰ درصد برنامه واگذاری خود را محقق کند.

✓ در بخش واگذاری نیروگاه‌ها، ۴۲ شرکت مدیریت تولید نیروی برق و نیروگاه فروخته شده‌اند و سایر نیروگاه‌ها و شرکت‌های مدیریت تولید برق در شرف ارزیابی و عرضه می‌باشند.

✓ در بخش شرکت‌های توزیع نیروی برق ۴ شرکت در راستای رد دیون به بانک‌ها واگذار گردیده‌اند و ۳۵ شرکت مرحله ارزیابی را طی می‌نمایند.

✓ از بین ۲۶ شرکت بهره‌داری از شبکه‌های آبیاری و زهکشی و نیروگاه‌های برق‌آبی، ۲۱ شرکت توسط سازمان خصوصی سازی عرضه و واگذار شده است.

✓ در بخش آب و فاضلاب نیز مجموع ۶۴ شرکت آب و فاضلاب شهری و روستایی نیز در دست ساماندهی می‌باشند.

۲- اجرای منسجم و هماهنگ طرح هدفمند کردن یارانه ها

- ✓ تشکیل منظم جلسات ستاد راهبری طرح هدفمندسازی یارانه ها در وزارت نیرو (۲۱ جلسه) با حضور وزیر نیرو و دبیری مدیرکل دفتر بازرگانی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات
- ✓ اطلاع رسانی و تشریح ابعاد مختلف طرح هدفمندی یارانه ها برای مردم از طریق رسانه ها توسط مدیران ارشد و پاسخ به سؤالات و ابهامات مردم در خصوص نحوه اجرای طرح از طریق سامانه های همگانی ۱۲۱ و ۱۲۲
- ✓ نظارت بر میزان آمادگی و عملکرد شرکت های توزیع و آب و فاضلاب در خصوص اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها و آینین نامه های ابلاغی
- ✓ استقرار سامانه متمرکز کنترل و نظارت محاسبات قبوض آب و برق در شرکت های توانیر و مهندسی آب و فاضلاب کشور
- ✓ ایجاد سایت هدفمندی سازی یارانه ها در شرکت های مادر تخصصی
- ✓ نصب سامانه محاسبه قبوض آب و برق در سایت شرکت توانیر و مهندسی آب و فاضلاب کشور برای استفاده مشترکین خانگی
- ✓ نظارت و کنترل فرآیند سوخت رسانی به نیروگاهها با هدف مقابله با قاچاق سوخت

▪ راهبردها و اقدامات آموزشی و دانش افزایی برای ارتقای سلامت اداری

- ✓ برگزاری دوره های آموزشی مرتبط با ارتقاء سلامت اداری تحت عنوانین ارتقاء سلامت اداری و مبارزه با فساد، اندازه گیری شاخص های فساد، شناخت و مبارزه با آفت های رفتاری در سازمان اداری، جعل استناد و راه های مقابله با

- آن، نظام رسیدگی به تخلفات اداری و... در مراکز آموزشی وزارت نیرو (تاکنون ۲۷ دوره برگزار و تعداد ۳۳۰ نفر نیز در این دوره‌ها حضور داشته‌اند).
- ✓ تدوین و اجرای بسته آموزشی تبیین و تشریح قوانین اصلی و قانون برگزاری مناقصات، تعرفه‌های آب و برق و وضعیت حفاظت از منابع آب زیرزمینی ویژه بازرسان و همکاران شاغل در دفاتر بازرگانی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات
 - ✓ برگزاری دو همایش سراسری برای مسئولان بازرگانی و پاسخگویی به شکایات صنعت آب و برق با شعار نظارت پیشگیرانه، پاسخگویی عالمنه با هدف تبیین قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد و آموزش بازرگان و رابطین پاسخگویی به شکایات.
 - ✓ برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه مدیران ارشد صنعت برق با هدف آشنایی بیشتر با قوانین و مقررات مالی و محاسباتی
 - ✓ تشریح قانون ارتقاء سلامت اداری در محل شرکت‌های زیرمجموعه برای مدیران و کارکنان
- راهبردها و اقدامات نظارتی و ارزشیابی عملکرد درون سازمانی
- ✓ پایش مستمر عملکرد شرکت‌های مادر-شخصی و بخش‌های آب و برق و آب و فاضلاب در زمینه شاخص‌های برنامه‌های پنج ساله توسعه کشور
 - ✓ ارزیابی عملکرد سالانه و رتبه‌بندی شرکت‌های زیرمجموعه براساس محورهای و شاخص‌های کلیدی و اعلام نتایج آن در همایش سالانه مدیران ارشد وزارت نیرو
 - ✓ استقرار نظام ارزیابی مدیران و مسئولان با رویکرد جامعیت ارزیابی‌ها و اخذ نظر کلیه ذینفعان (براساس مدل ۳۶۰ درجه)

- ✓ استقرار سامانه مدیریت عملکرد در سطح صنعت آب و برق در راستای نظام مدیریت عملکرد در سطح وزارت نیرو
- ✓ فعال بودن کمیته نظارت بر اجرای اصل ۴۴ با حضور وزیر و مدیران ارشد و عضویت مدیران حراست، بازرگانی، نماینده سازمان بازرگانی کل کشور و وزارت اطلاعات
- ✓ نظارت بر میزان پیشرفت طرحها و پروژه‌های بخش آب و فاضلاب با بهره‌گیری از نرم افزار ستاپ
- ✓ نظارت بر میزان برداشت آب چاههای کشاورزی بر اساس پرونده بهره‌برداری

▪ راهبردها و اقدامات در حوزه اطلاع‌رسانی، شفافسازی و پاسخگویی

- ✓ فعال بودن سایت اینترنتی کلیه شرکت‌های مادرتخصصی و زیرمجموعه و دفاتر حوزه ستادی وزارت نیرو بمنظور آگاهی‌بخشی نسبت به حقوق و تکالیف مقابله مردم و نظام اداری و اطلاع رسانی‌آخرين تعییرات در قوانین و مقررات، فرایندها و روش‌های کاری به‌آحاد مردم و مشترکین
- ✓ تقویت نظارت مردمیبا استقرار سامانه های ۱۲۱ و ۱۲۲ در شرکت‌های توزیع نیروی برق و آب و فاضلاب
- ✓ استقرار سامانه تخصیص آب و نوبت دهی به متاقاضیان، بمنظور شفافسازی و جلوگیری از هرگونه اعمال نفوذ در اولویت‌های تخصیص آب
- ✓ استقرار سامانه برقدار نمودن چاههای کشاورزی براساس زمان ثبت نام متاقاضیان، اولویت‌بندی صورت گرفته و اطلاع‌رسانی به عموم
- ✓ نظارت مستمر بر نحوه اطلاع‌رسانی الکترونیکی مناقصات از طریق سایت ملی معاملات و ارزیابی شرکت‌ها در این زمینه
- ✓ تأکید بر انجام کلیه مناقصات بخش آب بصورت دو مرحله‌ای

- ✓ اطلاع‌رسانی به کارکنان درخصوص رعایت قوانین و مقررات منع تصدی بیش از یک شغل و همچنین قانون منع مداخله کارکنان دولت در معاملات ساده‌سازی و اصلاح نحوه محاسبه صورتحساب آب و برق مصرفی مردم
- ✓ پاسخگویی روشن، شفاف و در کوتاه‌ترین زمان به شکایات مردم بصورت مکتوب یا از طریق سامانه ارتباطی مردم و دولت (سامد)
- ✓ ثبت به روز و ایجاد بانک اطلاعاتی از کلیه شکایات واصله (نرم افزار بازرس) با هدف تجزیه و تحلیل شکایات، شناسایی نقاط شکایت برانگیز و ارائه راهکارهای لازم جهت رفع آنها
- ✓ حضور فعال در نمایشگاه ارتقاء سلامت اداری و مبارزه با فساد که به همت شورای دستگاه‌های نظارتی کشور برگزار گردید.
- ✓ ارائه گزارش عملکرد دوره ای از میزان تحقق برنامه‌های وزارت نیرو
- ✓ استقرار سامانه الکترونیکی اطلاعات مالی، نیروانسانی و عملکردی کلیه شرکت‌های زیرمجموعه با هدف پاسخگویی در قبال عملکرد به ذی نفعان
- ✓ استقرار سامانه پیام کوتاه خبری روابط عمومی وزارت نیرو با هدف اطلاع رسانی سریع اخبار به مدیران

▪ راهبردها و اقدامات قانونی در جهت ارتقای سلامت نظام

اداری (نظیر تدوین نظام حقوقی، اجرای صحیح قوانین و)

- ✓ تهییه لایحه تنقیح قوانین وزارت نیرو و تقدیم آن به مجلس شورای اسلامی جهت تصویب - از جمله عوامل مهم در زمینه ایجاد فساد اداری در دستگاه های اجرایی وجود قوانین متعارض، متناقض و نامتجانس و ... که در طی سالیان متتمادی و بنا بر مصالح مختلف در مراجع متعدد قانونگذاری به تصویب رسیده اند، می باشد. در این خصوص پژوهه تنقیح و تدوین قوانین مرتبط با وزارت نیرو به منظور شفافسازی قوانین در حال پیگیری است.

- ✓ ابلاغ بخشنامه از سوی وزیر محترم نیرو مبنی بر تأکید بر خرید داخلی تجهیزات و کالاهای مورد نیاز پروژه ها
- ✓ استفاده از ظرفیت های قانون رسیدگی به تحلفات اداری در برخورد با متخلفین
- ✓ پیگیری لایحه تشدید مجازات جرائم آب و برق

دفتر بازرگانی ارزیابی عملکرد
و پاسخگویی به شکایات